

	UČNI NACRT PREDMETA/COURSE SYLLABUS
Predmet	Uporabna botanika zdravilnih rastlin
Course title	Applied Botany of Medicinal Plants

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Fitoterapija	Ni smeri študija	I. letnik	2.
Phytotherapy	No study field	I st year	2 nd

Vrsta predmeta/Course type	obvezni/obligatory
-----------------------------------	--------------------

Univerzitetna koda predmeta/University course code	FIT_I_UN7
---	-----------

Predavanja Lectures	Sem. vaje Tutorial	Kab. vaje Cabinet tutorial	Lab. vaje Laboratory work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
60	20			70	150	12

Nosilec predmeta/Lecturer:	doc. dr. Luka Kristanc
-----------------------------------	------------------------

Jeziki/ Languages:	Predavanja/Lectures:	slovenski/Slovenian
	Vaje/Tutorial:	slovenski/Slovenian

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisites:
<ul style="list-style-type: none"> Vpis v prvi letnik študijskega programa. Študent mora pred izpitom pripraviti in predstaviti seminarsko nalogo in izdelati herbarij. 	<ul style="list-style-type: none"> The prerequisite for inclusion is enrolment in the first year of study. Students have to successfully prepare and present a seminar paper and prepare herbarium.

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
<i>Predavanja:</i> <ul style="list-style-type: none"> Vzgoja, nabiranje, predelava in zaščita zdravilnih in užitnih rastlin. Razdelitev in uporabnost samoniklih in gojenih, avtohtonih in tujih zdravilnih rastlin ter gliv pri obravnavi različnih bolezenskih stanj. Zdravilne rastline v različnih ekosistemih: <ul style="list-style-type: none"> gozdne zdravilne rastline, travniške zdravilne rastline, močvirske zdravilne rastline, gorske zdravilne rastline, 	<i>Lectures:</i> <ul style="list-style-type: none"> Cultivation, harvesting, processing and protection of medicinal and edible plants. Classification and use of wild-growing and cultivated, domestic and foreign medicinal plants and fungi in the therapy of different ailments. Medicinal plants in different ecosystems: <ul style="list-style-type: none"> woodland medicinal plants grassland medicinal plants marsh (wetland) medicinal plants mountain (alpine) medicinal plants

<ul style="list-style-type: none"> – vodne zdravilne rastline, – obmorske zdravilne rastline (slanuše). • Pomen vključevanja samoniklih rastlin in gob v prehrano z vidika ohranjanja in krepitve zdravja (vitamini in minerali, sekundarni rastlinski presnovki). • Invazivne rastlinske vrste: naravovarstveni, medicinski in kulinarčni vidiki. • Nabiranje, gojenje in predelava zdravilnih gliv. • Ekoterapevtski pristopi, ki vključujejo zdravilne rastline in glive (gozdne kopeli z aromaterapijo, terapija z adaptogenimi rastlinami in gobami). • Strupene rastlinske in glivne vrste, tipi zastrupitev z njimi (toksindromi) ter ukrepi prve pomoči pri tem. <p><i>Seminarske vaje</i> Prikaz botaničnih lastnosti posameznih zdravilnih rastlin ali skupin zdravilnih rastlin, njihove uporabe, etnobotanični opis zdravilnih rastlin ali skupine rastlin in podobno.</p> <p><i>Terenske vaje in praktične delavnice:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – prepoznavanje in nabiranje užitnih in zdravilnih rastlin ter gob v različnih letnih časih na različnih rastiščih, – prikaz gojenja zdravilnih gob, – delavnice izdelave zdravilnih rastlinskih in gobjih pripravkov. <p><i>Izdelava herbarija: prikaz metod herbariziranja in etiketiranja rastlin ter priprava herbarija, vsebujočega 100 rastlinskih vrst.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – aquatic medicinal plants, – maritime (coastal) medicinal plants (halophytes). • Importance of incorporating wild plants and mushrooms into nutrition in light of health preserving and strengthening (vitamins and minerals, secondary plant metabolites). • Invasive plant species: conservation, medicinal and culinary aspects. • Cultivation, harvesting and processing of medicinal fungi. • Ecotherapeutic approaches involving medicinal plants and fungi (forest bathing with aromatherapy, adaptogenic plant and mushroom therapy). • Poisonous plant and fungal species, types of poisonings (toxindromes) and first aid measures in this context. <p><i>Seminar work</i> Demonstration of botanical properties of individual medicinal plants or groups of medicinal plants, their use, ethnobotanical description of medicinal plants or groups of plants and similar.</p> <p><i>Field excursions with practical workshops:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – determination and collection of edible and medicinal plants, and mushrooms in different seasons at various growing sites, – demonstration of medicinal mushrooms cultivation procedures, – practical workshops dealing with herbal and fungal medicinal preparations. <p><i>Herbarium preparation:</i> demonstration of the herbarization methods leading to a preparation of a herbarium consisting of 100 plant species.</p>
--	--

Temeljna literatura in viri/Readings:

Temeljna literatura/Basic literature

- Kreft, S., in Kočever Glavač, N. (ur.). (2013). *Sodobna fitoterapija: z dokazi podprta uporaba zdravilnih rastlin* (tudi poglavje o zdravilnih gobah). Ljubljana: Slovensko farmacevtsko društvo.

- Willfort, R. (2006). *Zdravilne rastline in njih uporaba*. 5. pregledana in dopolnjena izdaja, Maribor: Obzorja.
- Grlič, L. (1980). *Užitne divje rastline*, slovenski prevod, Ljubljana: Cankarjeva založba.
- Kristanc, L., Papež Kristanc, A. (2020). *Zeliščar na sprehodu 1, 2*, razširjena in dopolnjena izd., Ljubljana: Divja rožca.
- Martinčič, A., Wraber, T., Jogan, J. s sod. (2007). *Mala flora Slovenije: ključ za določanje praprotnic in semenk*. 4. dopolnjena in spremenjena izdaja, Ljubljana: Tehniška založba Slovenije.

Priporočljiva literatura/Recommended literature

- Izbrani članki iz zbornikov znanstvenih srečanj, izbrani članki iz domačih in tujih znanstvenih revij s področja uporabne botanike, izbrane internetne strani (npr. Plants for a Future – PFAF, Wikipedia itd.).
- Jogan, J. (2000). *Navodila za vaje iz sistematske botanike*. 2. izdaja delovne verzije, Ljubljana: Biotehniška fakulteta.
- Červenka, M., Ferakova, V., Haber, M. s sod. (1988). *Rastlinski svet Evrope, ilustrirana enciklopedija*, slovenski prevod Ljubljana: Mladinska knjiga.
- Pohleven, J., Korošec, T., Gregori, A. (2016). *Zdravilne gobe*. Kranjska Gora: založba MycoMedica (tudi v obliki e-knjige na spletu, angleški prevod).
- Jordan, M., Hinds, J., (eds.). *Ecotherapy: Theory, research and practice*, 1st edition (2016). London: Macmillan Education/Palgrave.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
<p><i>Učna enota prispeva predvsem k razvoju naslednjih splošnih in specifičnih kompetenc:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • usvojiti strokovno-teoretično znanje s področja uporabne botanike zdravilnih rastlin, ki je potrebno za kakovostno organizacijsko-operativno pripravo in strokovno izvajanje fitoterapije, • pridobiti sistematično znanje o zdravilnih, užitnih in strupenih rastlinah ter gobah s poudarkom na uporabnostnih vidikih, • usvojiti prepoznavanje rastlin in gob na naravnih rastiščih glede na morfološke lastnosti v različnih fazah rasti in razvoja, • spoznati osnovne principe vzgoje, nabiranja in predelave zdravilnih in užitnih rastlin ter gob, • spoznati invazivne rastlinske vrste z uporabnostjo v prehrani in zdravilstvu, • spoznati aromatične in adaptogene rastline in gobe ter njihovo uporabnost v sklopu ekoterapije, 	<p><i>The learning unit mainly contributes to the development of the following general and specific competences:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • acquisition of the professional-theoretical knowledge in the field of applied botanics of the medicinal plants, which is necessary for a quality organizational-operational preparation and professional implementation of phytotherapy, • acquisition of systematic knowledge on medicinal, edible and poisonous plants, and mushrooms focusing on the applicative aspects, • to qualify for determination of plants and mushrooms in their natural environment by recognizing their morphological features in different stages of growth and development, • acquisition of the basic principles of growing, harvesting and processing of medicinal and edible plants and mushrooms, • acquisition of knowledge about invasive plant species with nutritional and medicinal benefits, • acquisition of the knowledge about aromatic and adaptogenic plants and mushrooms and their use within ecotherapy,

<ul style="list-style-type: none"> • spoznati strupene vrste rastlin in gliv, posledice zastrupitev z njimi ter ukrepe prve pomoči v zvezi s tem, • spoznati naravovarstvene vidike zaščite ogroženih rastlinskih in glivnih vrst v teoriji in praksi, • usposobiti se za reševanje specifičnih strokovnih problemov s področja uporabne botanike zdravilnih rastlin, • usposobiti se za sporazumevanje in argumentirano razpravo v stroki in med strokami, • usposobiti se za govorno in pisno komunikacijo na strokovnem področju. 	<ul style="list-style-type: none"> • acquisition of the knowledge about poisonous plants and fungi, about poisonings due to their misuse and about first aid measures in this context, • acquisition of a theoretical and practical overview of the endangered plant and fungal species conservation methods, • to qualify for solving specific professional issues in the field of applied botany of medicinal plants, • to qualify for communication and argumentative discussion in the profession and among professions, • to qualify for communication and argumentative discussion in the profession and among professions.
---	--

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
<p>Študent/študentka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozna uporabnost pomembnejših samoniklih ter gojenih, avtohtonih in tujih zdravilnih rastlin in gob, • prepozna zdravilne, užitne, strupene in polstrupene rastline ter gobe v različnih ekosistemih v različnih geografskih predelih Slovenije, • se usposobi za vzgojo, nabiranje in predelavo zdravilnih in užitnih rastlin ter gob, • razume pomen vključevanja užitnih divjih rastlin v prehrano s stališča promocije zdravja, • pozna invazivne rastlinske vrste pri nas in njihovo kulinarično ter medicinsko uporabnost, • pozna aromatične in adaptogene rastline ter gobe ter jih zna uporabiti v sklopu ekoterapije, • prepozna osnovne tipe zastrupitev z rastlinami in gobami ter pozna osnove ukrepov prve pomoči pri tem, • pozna naravovarstvene vidike zaščite rastlin in njihov prenos v prakso, • prepozna pomembnejše slovenske rastlinske in glivne vrste (s poudarkom na zdravilnih in užitnih rastlinah) v njihovem naravnem okolju. 	<p>Students:</p> <ul style="list-style-type: none"> • know the use of the most important wild-growing and cultivated, domestic and foreign medicinal plants and mushrooms, • develop the ability to determine medicinal, edible, poisonous and semi-poisonous plants and mushrooms in various ecosystems in different geographical regions of Slovenia, • are qualified for cultivation, harvesting and processing of the medicinal and edible plants and mushrooms, • understand the impact of integrating edible wild plants into nutrition from the aspect of health promotion, • have the knowledge about our invasive plant species and their culinary and medicinal use, • know aromatic and adaptogenic plants and mushrooms, and is trained to use them within ecotherapy, • are able to recognize the basic types of poisonings with plants and fungi, and has the knowledge about the first aid measures in this context, • have the knowledge about the conservation of plants and are able to implement them. • develop the ability to determine most important Slovenian plant and fungal species (especially medicinal and edible species) in their natural environment.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
<ul style="list-style-type: none"> • <i>predavanja</i> z aktivno udeležbo študentov (razlaga, diskusija, vprašanja, primeri, reševanje problemov), • <i>seminarske vaje</i>: priprava, predstavitev in uspešen zagovor projektne/raziskovalne naloge, portfolio (reševanje problemov, študije primera, kritično presojanje, diskusija, refleksija izkušenj, vrednotenje, projektno delo, timsko delo), • <i>terenske vaje s praktičnimi delavnicami</i>: prepoznavanje rastlinskih in glivnih vrst v naravnem okolju, prikazi gojitvenih postopkov, izdelovanje zdravilnih pripravkov. Izdelava herbarija. 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>lectures</i> with active student participation (explanation, discussion, questions, examples, problem solving). • <i>seminar tutorial</i>: preparation, presentation and a successful defence of a project paper, portfolio (problem solving, case studies, methods of critical thinking, discussion, reflection of experience, evaluation, project work, team work), • <i>field excursions with practical workshops</i>: determination of wild-growing plant and mushroom species, demonstration of cultivation procedures, preparation of medicinal products. Preparation of herbarium.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) Weight (in %)	Assessment:
<p>Načini:</p> <ul style="list-style-type: none"> • izpit • izdelava, predstavitev in zagovor seminarske naloge • izdelava, predstavitev in zagovor herbarija <p>Ocenjevalna lestvica: ECTS.</p>	<p>60 %</p> <p>20 %</p> <p>20 %</p>	<p>Types:</p> <ul style="list-style-type: none"> • exam • preparation, presentation and defence of the seminar paper • herbarium preparation de <p>Grading scheme: ECTS.</p>